

Ομιλία του εκπροσώπου του Μετώπου Αγώνα Σπουδαστών, Συμεών Σίμου

Χαιρετίζουμε με τη σειρά μας την πρωτοβουλία αυτή που διοργανώνει σήμερα το Συνδικάτο Οικοδόμων Αθήνας με την Ομοσπονδία Οικοδόμων Ελλάδας για την αντισεισμική θωράκιση.

Ένα ζήτημα το οποίο είναι αδιαμφισβήτητο και άρρηκτα συνδεδεμένο με την ποιότητα ζωής της εργατικής τάξης και του λαού είναι η στέγαση. Όπως είναι γνωστό, η ανάγκη είναι ιστορικά και κοινωνικά καθοριζόμενη, και οι σύγχρονες ανάγκες για στέγαση είναι πολλαπλασιασμένες σε σχέση ακόμα και με το πρόσφατο παρελθόν.

Η σύγχρονη λαϊκή κατοικία οφείλει να παρέχει σωματική και ψυχική υγεία, άνεση, υψηλή ποιότητα ζωής, εύκολη πρόσβαση,

Να είναι κατασκευασμένη με υλικά και διαδικασίες που να προστατεύουν την υγεία των ενοίκων, να είναι απόλυτα ασφαλής, να παρέχεται σε όλους τους εργαζόμενους.

Ταυτόχρονα η λαϊκή ανάγκη για την στέγαση είναι άρρηκτα δεμένη με την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων στην κατασκευή της. Φυσικά οφείλει να εξασφαλίζει και την βέλτιστη κοινωνική αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων ώστε να εξασφαλίζεται η ικανοποίηση των ολοένα και διευρυνόμενων λαϊκών αναγκών συνολικά.

Ο ρόλος του επιστήμονα-μηχανικού για την κάλυψη αυτών των συνδυασμένων λαϊκών αναγκών είναι αυταπόδεικτος. Ο σχεδιασμός των εξαιρετικά πολύπλοκων σύγχρονων τεχνικών έργων, τα οποία θα καλύπτουν το ευρύτατο σύνολο των λαϊκών αναγκών που συνδέονται με τη στέγη, απαιτεί βαθύτατη γνώση των αναγκών που πρέπει να καλυφθούν αλλά και του τρόπου λειτουργίας των κατασκευών, των σύγχρονων μεθόδων και εργαλείων. Ειδικά

στον κρίσιμο τομέα της ασφάλειας των σύγχρονων κατασκευών, ασφάλειας που έρχεται στο προσκήνιο μετά από κόστος χιλιάδων ανθρώπινων ζωών, η βαθιά επιστημονική γνώση είναι κρίσιμης σημασίας. Αντίστοιχα, ο σχεδιασμός της κατασκευής πολύπλοκων τεχνικών έργων ώστε να εξασφαλίζεται ταυτόχρονα η απόλυτη ασφάλεια των εργαζομένων, η βέλτιστη κοινωνική αξιοποίηση των πόρων και η ασφάλεια και η λειτουργικότητα του τεχνικού έργου δεν μπορεί να γίνει χωρίς βαθιά γνώση των μεθόδων παραγωγής, του παραγόμενου τεχνικού έργου και του τρόπου λειτουργίας του.

Οι δυνάμεις του ΜΑΣ και παλιότερα της ΠΚΣ προσπάθησαν και προσπαθούν να ανοίξει η συζήτηση με τους αυριανούς μηχανικούς σε αυτήν την βάση και εκεί να γίνεται και η αντιπαράθεση με τις δυνάμεις του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ στις σχολές.

Η καπιταλιστική παραγωγή είναι παραγωγή με σκοπό το κέρδος, παραγωγή που γίνεται όχι για τη ικανοποίηση των αναγκών των εργαζομένων, αλλά για την πώληση του παραγόμενου εμπορεύματος με στόχο την διευρυμένη αναπαραγωγή του κεφαλαίου.

Αυτός ο στόχος εξυπηρετείται και από την καπιταλιστική παραγωγή κατοικίας. Τα σπίτια που παράγονται από το κεφάλαιο για την λαϊκή οικογένεια δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις διευρυνόμενες λαϊκές ανάγκες, γιατί ο τρόπος παραγωγής τους γίνεται με ένα μοναδικό κριτήριο: πόσο θα κερδίσει το κατασκευαστικό μονοπώλιο από την πώληση τους. Παράγονται έτσι κατοικίες χωρίς επαρκείς μελέτες για την λειτουργία και την ασφάλεια τους, που δεν ικανοποιούν τις ποιοτικές απαιτήσεις, που δεν είναι ασφαλείς για τους ενοίκους τους.

Στην κατασκευή τους γίνονται χιλιάδες εργατικά ατυχήματα κάθε χρόνο, καθώς η ασφάλεια των εργαζόμενων θυσιάζεται στο βωμό της γρήγορης και φθηνής κατασκευής τους.

Αποδεικνύεται, και στο ζήτημα της στέγασης, ότι οι ανάγκες του κεφαλαίου βρίσκονται στον αντίποδα των αναγκών μας, των αναγκών της λαϊκής οικογένειας, της εργατικής τάξης.

Αυτές τις ανάγκες του κεφαλαίου για παραγωγή κατοικίας με υψηλό κέρδος έρχεται να καλύψει και το σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα. Ο κεφαλαιοκρατικός τρόπος παραγωγής προσανατολίζεται στην μαζική παραγωγή αποφοίτων που στόχος τους θα είναι να εργαστούν στην παραγωγή κατοικιών με γνώμονα την εξασφάλιση υψηλής κερδοφορίας, κερδοφορίας στο βωμό της οποίας θυσιάζονται οι λαϊκές ανάγκες, ενώ για όπου απαιτείται και στα πλαίσια του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής υψηλή επιστημονική γνώση, διατηρείται μια χούφτα από κέντρα αριστείας, αυτοί που θα παράγουν έρευνα και υψηλές μελέτες.

Από την σκοπιά μας έστω και αδύναμα προσπαθήσαμε να κάνουμε καλύτερη σύνδεση της Παιδείας με την Οικονομία, την ανάδειξη του ζητήματος ότι σαν απόφοιτοι μηχανικοί τι ανάγκες θα εξυπηρετούμε.

Έτσι, ο μηχανικός που έχουν ανάγκη τα μονοπώλια είναι μηχανικός με ελάχιστες απαιτούμενες γνώσεις, αφού δεν απαιτείται από το κεφάλαιο να σχεδιάζει και να μελετά ολοκληρωμένα τα τεχνικά έργα με γνώμονα τις κοινωνικές ανάγκες. Βασικό στοιχείο είναι να βγαίνει στην παραγωγή με λίγα χρόνια σπουδών, για να μειωθεί η τιμή της εργατικής του δύναμης, ως ο βασικότερος στόχος τους για την διασφάλιση της κερδοφορίας των μονοπωλίων. Ο στόχος αυτός, στο χώρο των μισθωτών επιστημόνων μηχανικών, εξυπηρετείται από μηχανικούς που θα βγαίνουν στην παραγωγή με λίγα χρόνια σπουδών, που δεν θα έχουν πολλά δικαιώματα.

Αυτός είναι ο στόχος των αναδιρθρώσεων στην εκπαίδευση: να παράγουν φθηνό, μισό-ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, χωρίς πολλά επαγγελματικά και εργασιακά δικαιώματα, εύκολα χειραγωγίσιμο, σε συνδικαλιστικό αλλά και σε επιστημονικό επίπεδο.

Το σύνολο των αναδιαρθρώσεων κινείται ουσιαστικά σε αυτήν την κατεύθυνση. Η πολυδιάσπαση του επιστημονικού αντικειμένου του Πολιτικού Μηχανικού σε Μηχανικούς, Δομικών Έργων, έργα Υποδομής, Αρχιτέκτονες στόχο έχει την διάσπαση των γνώσεων σε θεωρητικό επίπεδο και την δημιουργία αποφοίτων διαφορετικών ταχυτήτων σε πρακτικό. Εδώ φαίνεται και ο ερμαφρόδιτος χαρακτήρας των ΤΕΙ, που κάνουνε αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες, λίγα στατικά και λίγα σαν εργοδηγοί. Το αποτέλεσμα είναι να μην μπορεί κάποιος που αποφοιτεί αυτήν την στιγμή να κάνει όλες τις απαραίτητες μελέτες για να χτίσει ένα σπίτι. Δηλαδή πως θα είναι δυνατό να απασχολείται κάποιος λίγο σε ένα σχέδιο για ένα δωμάτιο, λίγο να πάρει προσμετρήσεις, να κάνει και λίγο επίβλεψη στο εργοτάξιο. Ο πυρήνας της πολιτικής της Μπολόνια, το σπάσιμο πτυχίου-δικαιώματος στην δουλειά και η προώθηση της κάρτας προσόντων και των επαγγελματικών εξετάσεων, η διάσπαση του 5ετή κύκλου σπουδών του μηχανικού σε 3 + 2 χρόνια, η «ανωτατοποίηση των ΤΕΙ» και τα Π.Δ. με τα επαγγελματικά δικαιώματα για τους αποφοίτους των ΤΕΙ στοχεύουν στην εξυπηρέτηση αυτής της ανάγκης του κεφαλαίου. Ο μηχανικός να βγαίνει στην παραγωγή σε λιγότερο χρόνο, με λιγότερα δικαιώματα, χωρίς ουσιαστικές γνώσεις αφού αυτές δεν χρειάζονται για την μηχανή της καπιταλιστικής κερδοφορίας.

Σε αυτόν τον βωμό θυσιάζονται και οι γνώσεις που πρέπει να μας παρέχονται, και σχεδιάζεται ολόκληρη η λειτουργία των ιδρυμάτων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι πως σε μαθήματα στα ΤΕΙ όπως «Θεμελιώσεις», «Αντισεισμικές κατασκευές», «Στατική», υπάρχουν φορές που οι καθηγητές μας λένε «Δεν πειράζει αν δεν βγάξετε στο τέλος αποτέλεσμα, γιατί θα τα κάνει όλα αυτά το πρόγραμμα».

Και αν πέσει το κτίριο;

Και αν σκοτωθούν τρεις εργάτες στο γιαπί;

Ε, Δε θα φταίνε οι καπιταλιστές....

Την τεχνική ευθύνη την έχει ο μηχανικός, αφού μαζί με τις αναδιαρθρώσεις έρχεται και η συνεχιζόμενη ποινικοποίηση του επαγγέλματος και η μετατόπιση της εργοδοτικής ευθύνης στο μηχανικό.

Μαζί με το περιεχόμενο και τον προσανατολισμό των σπουδών έρχεται και η οργάνωση τους, έρχονται αντίστοιχες δομές και καθηγητές για να τις προωθήσουν.

Στο μάθημα ΠΕΤΥΛ έχουμε καθηγητή που ήταν μεγαλομέτοχος στο εργοστάσιο παραγωγής σκυροδέματος ΕΡΓΑΝΗ, ο οποίος μαζί με τους άλλους μετόχους πέταξαν στον δρόμο τους εργαζόμενους και τις οικογένειες τους εκεί.

Ένα χαρακτηριστικό ακόμα παράδειγμα είναι πως στα Ιδρύματα υπάρχουν Γραφεία Διασύνδεσης με μεγάλες εταιρίες για τους αποφοίτους, ακόμα και στο εξωτερικό. Τους τάζουνε ένα εργασιακό καθεστώς-παράδεισο και τροφοδοτούν τις μεγάλες εταιρίες με φθηνό ευέλικτο εργατικό δυναμικό για να κάνουνε την πρακτική τους άσκηση. Η λογική που καλλιεργείται κατά την διάρκεια της πρακτικής, αλλά και ακόμα μέσα από τα Ιδρύματα, είναι πως πρέπει να είμαστε πιστά αφοσιωμένοι στους εργοδότες μας. Τονίζουνε πως η εργασία μας θα πρέπει να έχει το μικρότερο κόστος αλλά και το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, 2 πράγματα τα οποία έρχονται σε αντίφαση. Εννοείται βέβαια πως ο πρακτικάριος «δίνει εξετάσεις» πάνω στα παραπάνω για να μείνει στην εταιρία.

Οι σπουδές καλλιεργούν συνολικά το κλίμα ατομισμού και έλλειψης ενδιαφέροντος για τις ανάγκες του διπλανού, το κλίμα που καλλιεργείται μεθοδικά από το σύστημα συνολικά.

Η δική μας προταση βασίζεται στις λαϊκές ανάγκες που πρέπει να καλύψει η παραγωγή τεχνικών έργων γενικά και σύγχρονης κατοικίας ειδικότερα. Ο επιστήμονας μηχανικός που θέλουμε πρέπει να είναι σε θέση να παραγει τεχνικές μελέτες, να συμμετέχει στην κοινωνική παραγωγή με γνώμονα την ικανοποίηση αυτών των κοινωνικών αναγκών, και η προταση μας για τα πτυχία που θέλουμε βασίζεται ακριβώς στον μηχανικό που απαιτούν οι ανάγκες μας.

Προτείνουμε:

- Οι απόφοιτοι μηχανικοί να είναι γνώστες του επιστημονικού αντικειμένου σε βάθος, έτοιμοι να ικανοποιούν τις όλο και διευρυνόμενες ανάγκες για στέγαση, για αντισεισμική και αντιπυρική προστασία.
- Η ανώτατη εκπαίδευση να είναι ενιαία. Κατάργηση της διάκρισης ΑΕΙ-ΤΕΙ με ουσιαστική ανωτατοποίηση των ΤΕΙ, με κατάλληλη αλλαγή των προγραμμάτων σπουδών που θα τους παρέχει ακριβώς αυτήν την δυνατότητα. Αποκλειστικά 5ετής φοίτηση.
- Μηχανικούς που θα μπορούν να επιβλέπουν εργοτάξια με επίκεντρο πάντα, όλα τα παραπάνω αλλά και την ασφάλεια των εργαζομένων σε αυτά και προγράμματα σπουδών που να καλύπτουν αυτές τις ανάγκες.

Φυσικά δεν έχουμε αυταπάτες. Η συνδυασμένη ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών απαιτεί ένα ριζικά διαφορετικό δρόμο ανάπτυξης. Απαιτεί ανατροπή της εξουσίας των μονοπωλίων, λαϊκή εξουσία και λαϊκή οικονομία, με επιστημονικό κεντρικό σχεδιασμό και εργατικό έλεγχο. Αυτός είναι και ο μοναδικός δρόμος στον οποίο ο μηχανικός μπορεί να συμβάλει δημιουργικά στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνατοτήτων της χώρας και στην ικανοποίηση των διευρυνόμενων λαϊκών αναγκών.